

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografică arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiin, 10 August.

Mai multe lucruri întemplantate în zilele din urmă au produs pretutindenea impresiunea, că trăim în timpul cel mai liniștit, departe de orice semn la un războiu apropiat. Schimbarea pe tronul Germaniei mai cu seamă a fost centrul, de unde a pornit noul curent pacinic, care se părea, că va da cetățenilor cuvenita liniștire, ca cu toată țaria sufletului să-și poată vedea de lucrurile de toate zilele. Au urmat apoi o serie de întâmplări toate în favorul curentului pacinic. Călătoria junelui împărat german pe la potențaii din nord a dat signalul, și în urma ei, atât presa cât și manifestațiunile din gura unor bărbați de stat ne au prezentat situațiunea în colorile cele mai frumoase, așa, încât eram seduși să credem, că suntem în o frumoasă zi de Maiu, în un câmp plin de flori, unde omul îmbătat de mirorul fermecătoriu, uită miseriile vieții.

Și precând era liniștea mai mare, ca din ceru senin urmează unele schimbări radicale în comanda armatei noastre. În autograful împăratesc, cu care pe neașteptate și preste voia sa este pus în disponibilitate unul dintre cei mai meritați generali ai armatei noastre, anume acel comandant, care cu rară bărbăție a sciut apăra o parte a monarhiei, secerând victorii preste victorii, și despre care se credea, că la un eventual războiu va fi în fruntea armatei spre a-și valida cunoștințele strategice și rara sa esperință; în autograful, cu care se ridică din postul de comandant acest general, se dice, că armata în tot momentul trebuie să fie gata, și spre acest scop se cere un alt bărbat la acest loc.

Primul signal, care a conturbat idilica liniște, în care căduse opiniunea publică, a fost ridicarea generalului din Gratz din postul de comandant, și punerea în disponibilitate. Lumea a rămas uimită și a trebuit să urmeze alte măsuri, ca situațiunea să poată fi pricepută.

În zilele trecute se făcure mari schimbări în cercurile militare din Berlin. Un autograf împăratesc dispensează pe bătrânul Moltke dela postul de șef al statului major, și în locul lui denumesc o persoană mai puțin înaintată în etate, despre care în timpul din urmă s'a vorbit mult, și care a fost prezentată ca reprezentantele curentului războinic în armata germană.

Schimbările acestea în cercurile militare ale celor mai puternice două împărății din centrul Europei, cari pe baza adevăratelor interese de reciprocă conservare au legat convențiunea cunoscută în toate amănuntele ei din toamna anului trecut,

mai mult au trebuit să clătine credința în situațiunea pacinică prezentată în colorii atât de frumoase. Și aceasta nu fără cuvânt, căci formidabilele forțe militare ale acestor două state sunt adevăratele baze ale păcii europene.

Ca colorii de aceste schimbări vine junele împărat al Germaniei și la o masă dată în onoarea lui în Frankfurt rostesc unele cuvinte războinice, cari au cădut ca o bombă, și au produs pretutindenea adevărată senzațiune. Mai bine vor rămâne pe câmpul de bătaie cele 18 corpuri de armată și cele 42 milioane de locuitori ai Germaniei, decât să se dea un petec de pământ măcar din ce s'a câștigat.

În adevăr superbe cuvinte! Ajunsă la mărime necugetată, dinastia de Hohenzollern poate rosti aceste cuvinte superbe, numai că lumea se întreabă și nu fără cuvânt se întreabă: pentru ce atâta avânt războinic din partea junelui împărat în aceste zile pacinice?

Așa se întreabă lumea.

Așa ni se prezentează ați situațiunea, mai încurcată ca în toamna anului trecut, când cu publicarea tractatului de alianță.

Revista politică.

Diina născerei Maj. Sale, a monarhului nostru, a fost sârbătorită cu pompa cuvenită în întreaga monarhie și presa consacra articlii lungi glorioasei domniri de patruzeci de ani a Maj. Sale. A fost grele timpurile, când Maj. Sa s'a hotărât a pune piciorul pe tronul glorios al habsburgilor și a lua în mână soartea tuturor popoarelor din imperiu. Dar pe cât de vitrige și nefavorabile au fost la început impregiurările, pe cât cerul se arăta de inorat, pe atât a sciut dânsul face prin deosebitu-i tact și rezoluțiune să se împrăscie norii, asigurându-și iubirea tuturor suferințelor.

Conflictul dintre ministrul de instrucțiune și primatele Simor, se părea la început neînsemnat foilor maghiare, dar acela până acum nu s'a aplanat. Primatele a răspuns la rescriptul ministerial în mod nu tocmai măgulitoriu, constatând încă la început, că aceia, cari sunt datori a informa pe ministrul despre adevăratele stări a lucrurilor, nu i-au servit Escelenciței Sale, — dlui ministru, cu informațiuni de tot imparțiale și obiective, căci atunci s'ar fi încungiurat neînțelegerile neplăcute, cari dau acestui cas o importanță așa de mare. Primatele, făcând interpretațiunea legilor existente și a ordinațiunilor ministeriale

față de institutele confesionale, observă, că întru nimic nu s'au violat aceste legi și dispozițiuni prin procederea dânsului. Recunoasce dreptul de supremă inspecțiune a statului, conform legilor aduse, dar crede totodată, că institutele de sub conducerea dânsului, și în special cel din Cestiune, din Tyrnau, e un institut maghiar, în care se propune limba maghiară, servesc spre răspândirea limbii și a culturile maghiare și stă în serviciul statului național maghiar. „N. Fr. Pr.” vede în aceasta scrisoare a primatului o operă plină de spirit național, un triumf câștigat, și se întreabă: Cum ar fi răspuns un episcop austriac într'un astfelu de cas? Cât timp conflictul școlariu era la noi în flăcărie, episcopatul nu da alt răspuns decât: că se provoca la enciclică și nu-și lua altă basă decât: Non possumus. Aceste cuvinte, destul de grave din partea unei foi vieneze la adresa episcopatului austriac, de sigur vor afla întimpinarea cuvenită, carea se va manifesta poate mai târziu prin proiectul de lege a lui Liechtenstein.

Diarele din Franca observă o ținută rezervată față de limbajul vehement al împăratului german. „Voltaire” și „Evénement” voesc să afirme, că cuvântul împăratului e numai o plagiatură a frazei cunoscută alui Jules Favre: „Nici un polițiar din pământul nostru, nici o petricică din fortărețele noastre.” Chiar și jurnalele din Berlin nu fac de loc comentarii vorbirei, ținută într'un ton atât de milităresc. De alt-cum ca un echo la răspunsul împăratului se poate privi în Franca isbândile bulangistilor la alegerea pentru parlamentul din Paris. Boulanger, carele a fost candidatul d'odată în trei departamente: „Charente-inferieure”, „Lille” și „Amicus”, a reușit în toate, și astfelu a primit deodată trei mandate.

Tot mai tare se confirmă scirile, că cancelariul Bismarck nu va merge la Kissingen, ci va rămânea la Friedrichsruhe, unde va primi visita ministrului nostru de esterne Kálnoky și a ministrului italian Crispi. Ministrul italian a avut o lungă convorbire cu regele și aceasta se privește ca un felu de pregătire a visitei. Ministrul Giers — se dă cu socoteală, că nu va veni; relațiunile dintre Germania și Rusia au început erară și se răci. Foile germane dimpregiurului cancelariului scriu articlii vehemenți contra Rusiei. „Köln. Ztg.” spre pildă revine cu o polemică aspră asupra organului rusesc „Nord” și dice, că Slezwigul se va deslipi de Rusia numai, când întreaga Germania va fi nimicită. Aceasta o poate efectui însă numai un războiu, în care la spațele Franței se stea Rusia contra noastră și noi am esperiat, că din partea diplomației rusești ni s'a dat să înțelegem, că și Danemarca va fi norocoasă

FOIȚA.

Andrieu cel răsfățat.

(Urmare).

Badea Iacob Brătescu devenia din ce în ce mai îngrijit de soartea fiului seu, cu care pentru purtările lui nu era împăcat odată cu capul, și în fine nici că era el datat cu atâtea cheltuieli: prelimitate și neprelimitate, cum se făceau cu acest copil, care nici decum nu da semne bune, căci diina bună se cunoasce de dimineața.

Tatăl meu, dicea badea Iacob în sine, D-zeu să l erte, încă m'a ținut la școala din Grănițeresci 3 ani, dar după cât mi aduc cu bine aminte, deu el n'a cheltuit atâta în 3 ani, cât Dochia mea cu Andreiu al nostru în o lună! Ce era să facă el? trebuia să se acomodeze spiritului timpului, cum îi spunea lelea Dochie, — căci acum nu se face cineva așa lesne domn ca mai înainte, căci cine a murit atunci, atunci l'a îngropat. Și Dochia trebuia să aibă drept, și dicea el în sine, căci ea scie, ce face, și ce vorbesce ea, e vorba cu sfat și trebuie să me țin de sfaturile ei ca și până acum, ca orbul de gard.

În anul al IV-lea Andreiu nu se mai mulțumia cu profesorul seu Detunatul! O schimbare trebuia deci făcută cu ori ce preț, îi trebuia lui Andreiu pâne mai bună ca de grâu. Mai dicea în fine și lelea Dochie: Andreiu al meu are să învețe și ceva musică, ca mai târziu să-și însușească jocurile cu inlesnire, căci un bărbat în diina de astăzi, ce nu scie juca, nu e bărbat, cum să cuvine și nici nu poate căde bine la inima unei mueri, și apoi ce folos de cheltuielile noastre cele mari și ostenelele lui cele multe, dacă nu se va putea ferici cu o femeie după pofta inimii lui.

Vădușe ea, lelea Dochie adevă, pe profesorul Deochiatul cu o vioară în mână și așa scia trage acela cu arcul de lin, încât își pusesse lelea Dochie în cap, că și ficiorul ei n'are să rămână în dârpătul lui Deochiatul. Deci la profesorul Deochiatul era destinat de a lua Andreiu quartir și oare în violină.

O mai mare supărare nu-l putea cuprinde pe badea Iacob ca și când vedea pe Andreiu al seu cu vioara subsuoară ca pe strănepoții lui Faraon.

Oamenii mai prostolani de pe la Brătesci s'ar fi tăvălit pe jos de ris, să fi văduț pe Andreiu al lui Badea Iacob cu cetera subsuoară, și de aceasta se temea badea Iacob de nu-l ținea local. Dar cu toate acestea el trebuia să învețe a cânta cu vioara, căci lelea Dochie scia prea bine, ce se cere pentru

un ținăr cu aspirațiuni, cum avea ea pentru Andreiu al ei! Durere însă, nici cu vioara nu voia să meargă treaba ca și cu școala, pentru-că Andreiu tot Andreiu a rămas.

Torturată, ce avu să le suferă profesorul Detunatul, acum trecure toate pe umerii profesorului Deochiatul.

Profesorul Deochiatul se necăja foc, că nu poate scoate la cale cu Andreiu și toată truda lui i se părea zădarnică, — deoarece Andreiu trăgea numai cu arcul pe vioară, ear ochii îi umblau în o parte și cugetele în altă parte, ca codița puului de lup din fabulă.

De bună seamă profesorul Deochiatul își va fi furt capul, că unde a putut învăța Andreiu nesce năravuri așa de rele, poate năcăjit va fi tras unori la indoială și onestitatea profesorului Detunatul, care era profesorul cel mai harnic și renumit în tot ținutul Boerescoilor.

Băețelul Andreiu incepea a trece în al 14-lea an și ar fi voit el bucuros să fie numerat între juni, însă junii nu prea voiau să-l primească în societatea lor, ca să nu și audă proverbul: spune-mi cu cine te însotesci, și-ți voi spune cine ești.

Apoi studenții dela gimnasiul din Boeresci nici nu-l prea băgau în samă pe Andreiu, deși era ficior de bogătan; pentru-că Andreiu era un bă-

